

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845, 8 706 64 868,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-06-08 Nr. (4.5-82)-3-2743

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖS GAUTI INFORMACIJĄ IŠ VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1524 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projektas parengtas siekiant įgyvendinti 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo. Direktyvos nuostatos nacionalinėje teisėje turi būti įgyvendintos iki 2021 m. liepos 17 dienos.

Priėmus Įstatymo projektą taip pat bus sudarytos prielaidos, tiesiogiai prisidedančios prie 2021–2030 m. nacionaliniame pažangos plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 m. nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“ nustatyto 1 strateginio tikslo „Pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą“ pažangos 1.6 uždavinio „Skatinti valstybės – viešojo sektoriaus, ekonomikos ir visuomenės – skaitmeninimą, kurti sprendinius, leidžiančius verslo įmonėms, viešajam sektoriui ir akademinei bendruomenei naudotis reikiamomis skaičiavimo, duomenų tvarkymo ar kibernetinio saugumo galimybėmis, stiprinti pačių gyventojų gebėjimus visavertiškai pasinaudoti naujomis technologijomis, didinti supratimą apie ateinančius technologinius pokyčius ir įgalinti valstybę prie jų prisitaikyti“ įgyvendinimo.

Įstatymo projektas yra tiesiogiai susijęs su Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 10.3 projekto „Dereguliacija ir geresnis verslo klimatas“ 10.3.5 iniciatyvos „Atviri duomenys – naujos galimybės verslui ir žmonėms“ įgyvendinimu.

Įstatymo projekto uždaviniai – įvykdyti Lietuvos Respublikos įsipareigojimus Europos Sąjungoje perkeltiant Europos Sąjungos teisės nuostatas į nacionalinę teisę, reglamentuoti institucijų ir valstybės valdomų subjektų kompetenciją dokumentų pakartotinio naudojimo srityje, papildyti teisinį reguliavimą nuostatomis dėl didelės vertės duomenų rinkinių skelbimo ir jų pakartotinio naudojimo sąlygų, papildyti nuostatas dėl reikalavimų dokumentų parengimui ir pateikimui pakartotiniam naudojimui atsižvelgiant į skaitmeninių technologijų pažangą, bei siekiant skatinti skaitmenines inovacijas, ypač dirbtinio intelekto srityje.

Įstatymo projektu taip pat siekiama patikslinti nuostatas, kuriose nurodoma Lietuvos Respublikos ūkio ministerija pakeičiant ministerijos pavadinimą į šiuo metu galiojantį pavadinimą – Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Svarbu paminėti, kad priėmus Įstatymo projektą bus sustiprinta kuriama pridėtinė vertė pakartotinių naudotojų, galutinių naudotojų ir visuomenės apskritai naudai, taip pat daugeliu atveju – ir pačio viešojo sektoriaus naudai, nes leidus pakartotinai naudotis dokumentais yra skatinamas skaidrumas bei atsakomybė, o gaunant naudotojų atsiliepimus galima gerinti surinktos informacijos kokybę ir viešųjų funkcijų atlikimą. Sudarius sąlygas plačiau naudotis duomenimis, surinktais

vykdant viešąsias funkcijas ar teikiant viešąsias paslaugas, bus sudarytos galimybės verslo įmonėms, įskaitant smulkiąsias ir vidutines, taip pat mokslui ir visuomenei prisidėti prie ekonomikos skatinimo ir aukštos kokybės darbo vietų kūrimo, plėtojant tokias technologijas kaip mašininis mokymasis, dirbtinis intelektas, daiktų internetas ir pan.

Taip pat teikiama apibendrinta informacija apie Įstatymo projektu sprendžiamas problemas, siūlomas sprendimo priemonės, priemonių sąnaudas ir naudą visuomenei:

I. Sprendžiamos problemos	<p>Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymas nustato taisykles, reglamentuojančias esamų dokumentų, kuriais disponuoja viešojo sektoriaus institucijos, pakartotinį naudojimą ir tą naudojimą lengvinančias praktines priemones. Pažymėtina, kad duomenų, įskaitant viešuosius duomenis, kiekis pasaulyje didėja eksponentiškai, be to, kuriami ir kaupiami naujų rūšių duomenys. Kartu vyksta nuolatinė technologijų raida duomenų analizės, panaudojimo ir tvarkymo srityse, plėtojamos tokios technologijos kaip mašininis mokymasis, dirbtinis intelektas ir daiktų internetas. Dėl sparčios technologijų raidos tapo įmanoma kurti naujas paslaugas ir taikomas programas, grindžiamas duomenų naudojimu, kaupimu ar derinimu. Dabartinis teisinis reglamentavimas nebeatitinka tų sparčių pokyčių, todėl kyla pavojus, kad gali būti prarandamos ekonominės ir socialinės galimybės, kurias atvertų viešųjų duomenų pakartotinis naudojimas.</p> <p>Taip pat svarbu pažymėti, kad priėmus Įstatymo projektą būtų sustiprinta kuriama pridėtinė vertė pakartotinai naudojančių duomenis vartotojų ir visuomenės naudai, taip pat daugeliu atveju – ir paties viešojo sektoriaus naudai, nes leidus pakartotinai naudotis dokumentais yra skatinamas skaidrumas bei atsakomybė, o gaunant naudotojų atsiliepimus galima gerinti surinktos informacijos kokybę ir savo viešųjų užduočių atlikimą.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Įstatymo projektu siekiama reglamentuoti ne tik viešojo sektoriaus institucijų, bet ir valstybės ar savivaldybės valdomų bendrovių kompetenciją dokumentų pakartotinio naudojimo srityje, papildyti teisinį reguliavimą nuostatomis dėl didelės vertės duomenų rinkinių skelbimo ir jų pakartotinio naudojimo sąlygų, papildyti nuostatas dėl dokumentų parengimui ir pateikimui pakartotinai naudoti keliamų reikalavimų atsižvelgiant į skaitmeninių technologijų pažangą bei siekiant skatinti skaitmenines inovacijas, ypač dirbtinio intelekto srityje.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Projekte institucijoms siūloma skirti iki 2 proc. darbo užmokesčiui skirtų asignavimų darbo užmokesčiui už veiklą, užtikrinančių duomenų ir duomenų rinkinių sudarymą, teikimą, skelbimą ir pakartotinį naudojimą, vykdymą.</p> <p>Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonėje "Naujos kartos Lietuva" planuojama reforma „Duomenų valdymo efektyvumo užtikrinimas ir atviri duomenys“. Reformos tikslas – užtikrinti patikimų viešojo sektoriaus duomenų prieinamumą, galimybę dalytis jais, pakartotinio duomenų panaudojimo galimybes ir sukurti prielaidas viešojo sektoriaus įstaigoms priimti duomenimis pagrįstus sprendimus, o verslui kurti skaitmenines inovacijas. Įgyvendinant reformą didelis dėmesys bus kreipiamas aukštos vertės duomenims, jų prieinamumui, atvirumui. Numatytos investicijos leis sklandžiai technologiškai įgyvendinti duomenų atvėrimą, integraliai panaudojant viešojo sektoriaus duomenų panaudojimą įvairialypiams tikslams. Planuojama į valstybinį duomenų ežerą (valstybinę duomenų platformą) suintegruoti 376 informacinius išteklius, padaryti integracijas su Atvirų duomenų portalu, sukurti</p>

	valstybės duomenų architektūros modelių ir kt. Šioms veikloms įgyvendinti - planuojama 30 mln. Eur (iš viso reformai – 30,5 mln. Eur).
IV. Nauda visuomenei	Įgyvendinus Direktyvos (ES) 2019/1024 nuostatas bus praplėsta galimybė naudoti informaciją, surinktą vykdant viešąsias funkcijas ar teikiant visuotinės svarbos paslaugas, kuri yra svarbi pirminė medžiaga skaitmeninio turinio produktams ir paslaugoms ir taps dar svarbesniu turinio šaltiniu plėtojant tokias pažangiąsias skaitmenines technologijas kaip dirbtinis intelektas ar daiktų internetas. Padidėjusios galimybės pakartotinai naudoti informaciją sudarys sąlygas verslo įmonėms, įskaitant smulkiąsias ir vidutines, taip pat pilietinei visuomenei išnaudoti jos potencialą ir prisidėti prie ekonomikos plėtojimo ir aukštos kokybės darbo vietų kūrimo ir tokių svarbių visuomenės tikslų kaip atskaitomybė ir skaidrumas įgyvendinimo.

Išsamesni Įstatymo projektu siūlomų pakeitimų paaiškinimai pateikiami aiškinamajame rašte.

Teikiamas Įstatymo projektas patikslintas pagal Vyriausybės Teisės ir Viešojo valdymo grupių teiktas pastabas. Taip pat pažymime, kad Įstatymo projekte minimos naujos sąvokos ir jų apibrėžtys nebuvo derintos Terminų banko įstatymo nustatyta tvarka iki Įstatymo projekto pateikimo Vyriausybei, kadangi sąvokos yra ypatingai reikšminga šio Įstatymo projekto dalis, todėl visų pirma buvo siekiama jas susiderinti su suinteresuotomis institucijomis ir Vyriausybe. Sąvokos aprobuoti Valstybinei lietuvių kalbos komisijai bus teikiamos artimiausiu metu.

Įstatymo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS).

Įstatymo projektas pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus nėra notifikuotinas.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, atlikus numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą, parengta numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma (pridedama). Neigiamų pasekmių priėmus Nutarimo projektą nenumatoma.

Projektą parengė Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Skaitmeninės darbotvarkės departamento (direktorius – Arūnas Cijūnaitis, tel. 8 687 29438, el. p. Arunas.Cijunaitis@eimin.lt) Skaitmeninių iniciatyvų valdymo skyriaus (vedėja – Asta Žilienė, tel. 8 658 88475, el. p. Asta.Zilienne@eimin.lt) patarėja Lina Giedraitienė, tel. 8 659 28842, el. p. Lina.Giedraitiene@eimin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Įstatymo projektas, išdėstytas nauja redakcija, 17 lapų.
3. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 12 lapų.
4. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita, 1 lapas.
5. Įstatymo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio pažyma, 2 lapai.
6. Atitikties lentelė, 32 lapai.

Ekonomikos ir inovacijų ministrė

Aušrinė Armonaitė

Lina Giedraitienė, tel. 8 659 28842, el. p. Lina.Giedraitiene@eimin.lt